Veterupristisaurus

Veterupristisaurus	
Systematyka	
Domena	eukarionty
Królestwo	zwierzęta
Typ	strunowce
Podtyp	kręgowce
Gromada	zauropsydy
Podgromada	diapsydy
Nadrząd	dinozaury
Rząd	dinozaury gadziomiedniczne
Podrząd	teropody
Infrarząd	tetanury
(bez rangi)	karnozaury
Nadrodzina	allozauroidy
Rodzina	karcharodontozaury
Rodzaj	***Veterupristisaurus*** Rauhut, 2011
Gatunki	
▪ *V. milneri* Rauhut, 2011	

Veterupristisaurus (od łacińskich słów *veterus* – "stary" i *pristis* – dosłownie "wielki potwór morski", ale używanego też na określenie rekinów, oraz od greckiego *sauros* – „jaszczur”) – rodzaj dużego teropoda żyjącego w późnej jurze (kimeryd lub wczesny tyton) na terenach dzisiejszej Afryki. Gatunkiem typowym jest *V. milneri* (nazwany na cześć paleontolog Angeli Milner), którego holotypem jest środkowy kręg ogonowy MB R 1938 odkryty w osadach formacji Tendaguru w Tanzanii; dodatkowo do przedstawiciela tego gatunku (być może nawet do tego samego osobnika, do którego szkieletu należał holotyp) należą dwa częściowo zrośnięte środkowe kręgi ogonowe MB R 2166, odkryte w tej samej okolicy co holotyp. Kręg MB R 1938 ma 123 mm długości, jest więc dłuższy od odpowiadających mu kręgów ogonowych w szkielecie torwozaura (100–119 mm) i neowenatora (103–106 mm), za to krótszy od kręgów akrokantozaura (ok. 160 mm u osobnika, u którego całkowitą długość ciała szacowano na 11,5 m); porównania z tymi teropodami pozwalają oszacować całkowitą długość ciała *V. milneri* na 8,5–10 m. Na podstawie znanych kości *Veterupristisaurus* nie można stwierdzić, czy należały one do osobnika dorosłego, czy też dojrzewającego[1].

U *V. milneri* blaszka kostna łącząca wyrostek kolczysty kręgu z przednim wyrostkiem stawowym kręgu (*spinoprezygapophyseal lamina*) na środkowych kręgach ogonowych łączy się z przednim wyrostkiem stawowym kręgu (*prezygapophysis*) w połowie szerokości jego podstawy – a nie, jak u innych teropodów, na jego krawędzi bocznej. Dodatkowo u *V. milneri* na środkowych kręgach ogonowych występuje niemal równoległa do *spinoprezygapophyseal lamina* krótka blaszka kostna połączona z boczną krawędzią przedniego wyrostka stawowego kręgu; między tymi dwiema blaszkami a przed wyrostkiem kolczystym kręgu znajduje się wąski i głęboki dół (*prespinal fossa*)[1].

Na zachowanych kręgach ogonowych *Veterupristisaurus* blaszka kostna łącząca trzon kręgu z przednim wyrostkiem stawowym kręgu (*centroprezygapophyseal lamina*) tworzy wejście do kanału nerwowego przypominające kształtem lejek; jest ona stosunkowo szeroka – na kręgu MB R 1938 dwa razy szersza od kanału nerwowego w przekroju poprzecznym, na kręgach MB R 2166 mniej więcej tej samej szerokości. Taka budowa tej blaszki różni *V. milneri* od większości teropodów, ale podobnie zbudowane *centroprezygapophyseal laminae* występują u akrokantozaura i mapuzaura. U *V. milneri* występuje też duży boczny grzebień kostny na przedniej części wyrostka poprzecznego środkowych kręgów ogonowych; mniejsze grzebienie kostne występują też u innych karnozaurów, ale tylko u akrokantozaura grzebień ten jest równie dobrze rozwinięty jak u *Veterupristisaurus*. Według autora opisu *V. milneri* te podobieństwa dowodzą, że teropod ten był przedstawicielem rodziny Carcharodontosauridae, prawdopodobnie szczególnie blisko spokrewnionym z akrokantozaurem. Jeśli przynależność *Veterupristisaurus* do Carcharodontosauridae potwierdzą przyszłe badania, to byłby on najstarszym znanym przedstawicielem rodziny[1].

Przypisy

1. Oliver W. M. Rauhut. *Theropod dinosaurs from the Late Jurassic of Tendaguru (Tanzania)*. „Special Papers in Palaeontology". 86, s. 195-239, 2011. DOI: 10.1111/j.1475-4983.2011.01084.x (https://doi.org/10.1111/j.1475-4983.2011.01084.x) (ang.).

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Veterupristisaurus&oldid=51968762"

Tę stronę ostatnio edytowano 21 sty 2018, 12:56. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).